

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Stichting Urgenda
Mr. Drs. M.E. Minnesma
Keizersgracht 253
1016 EB Amsterdam

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
drs. R. Goverde

Ons Kenmerk:
IenM/BSK-2012/244002

Datum 11 DEC 2012
Betreft Uw brief over het klimaatbeleid

Geachte mevrouw Minnesma,

Op 12 november 2012 stuurde u namens de Stichting Urgenda een brief aan het nieuwe kabinet over de klimaatinzet. Uw betrokkenheid bij dit ook voor het kabinet belangrijke onderwerp waarderen wij zeer. Graag reageer ik als voor het klimaatbeleid verantwoordelijk bewindspersoon langs deze weg op uw brief.

Ik deel zowel uw zorgen over het uitblijven van voldoende internationale actie als uw zorg dat de omvang van het probleem en de urgentie van een succesvolle aanpak in het maatschappelijk debat onvoldoende voelbaar zijn.

Laat ik evenwel de suggestie wegnemen dat de Nederlandse overheid de afgelopen jaren niets zou hebben gedaan aan de aanpak van uitstoot van broeikasgassen. Er is beleid ingezet in alle sectoren: in de industrie, de energiesector, de landbouw, de gebouwde omgeving en het verkeer. In sommige gevallen betrof dat Europees beleid (zoals het emissiehandelsstelsel voor de industrie en CO₂-normen voor voertuigen) en in sommige gevallen nationaal beleid (zoals het CO₂-vereveningsstelsel voor de glastuinbouw en de 'blok-voor-blok'-aanpak in de gebouwde omgeving). Met dat beleid zullen wij aan de hand van de voorlopige emissiecijfers ruim aan onze internationale afspraken voldoen, zoals de Kyoto-doelstelling om gemiddeld over 2008-2012 zes procent minder uit te stoten dan in 1990. De definitieve cijfers weten wij pas in 2014. Daarmee is een belangrijke trendbreuk ingezet, maar het is pas een begin op weg naar een klimaatneutrale economie en een volledig duurzame internationale energievoorziening.

Wij willen met een ambitieus klimaatbeleid een passend vervolg geven aan de genoemde trendbreuk en tot maatregelen komen die passen bij de aard en omvang van het klimaatprobleem. In het regeerakkoord zijn met de prioritering van energiebesparing en de versnelde uitrol van duurzame energie al belangrijke extra stappen aangekondigd die zowel bijdragen aan de oplossing van het klimaatprobleem als aan het streven naar groene groei.

In ons beleid zullen we er rekening mee moeten houden dat het klimaatprobleem een mondiaal probleem is dat primair een internationale aanpak vereist: broeikasgassen trekken zich niets aan van landsgrenzen. Al te ver voor de troepen

uitlopen is dan ook niet zinvol wanneer er wegleffecten van welvaart, bedrijven en daarmee ook van CO₂ op treden. Maar dat neemt niet weg dat extra acties in Nederland (en in de EU) los van internationale voortgang zinvol en zelfs nodig kunnen zijn. Dit vanwege daadwerkelijke CO₂-reducties in sectoren die niet te maken hebben met de genoemde wegleffecten, vanwege de ontwikkeling van nieuwe technologieën en markten en/of vanwege de energievoorzieningszekerheid. Ons beleid zal zich dan ook richten op een internationale aanpak die wordt aangevuld met nationaal beleid waar dat effectief is en toegevoegde waarde heeft.

Wij willen samen met belanghebbenden tot concrete stappen en innovatieve voorbeelden komen, die de omvorming naar een CO₂-arme economie versnellen en waarmee groene groei en CO₂-reducties worden gerealiseerd. Een goed voorbeeld is het Platform Zero Emissie Busvervoer, waarin publieke en private partijen zijn verzameld. Die partijen willen samen tot 5000 emissiearme bussen in 2025 komen. Het neerzetten van zo'n ambitie leidt tot creatieve oplossingen, waarmee het Nederlandse bedrijfsleven ook in het buitenland zijn voordeel kan doen.

Het belangrijkste is dat er eindelijk een stabiel en breed gedragen beleidskader komt dat tot voldoende actie leidt om het lange termijn perspectief van 80 tot 95 procent CO₂-reductie in 2050 binnen bereik te houden. Ik heb reeds aangegeven om voor de zomer met een roadmap te komen die daaraan invulling geeft.

De meeste meters zullen moeten worden gemaakt op Europees niveau. In het regeerakkoord heeft u kunnen lezen dat ik de opdracht heb me hard te maken voor nieuwe internationale doelstellingen voor 2020, 2030 en verder. De komende tijd zal ik dat preciezer invullen. Eerst wil ik uitzoeken wat voor doelen en instrumenten het beste perspectief op progressie bieden. Mijn inzet zal in ieder geval ambitieus zijn. Daarbij is het mij al duidelijk dat het plafond van het emissiehandelssysteem moet worden aangescherpt.

Duidelijk is ook dat er collectieve, mondiale actie vereist is om klimaatverandering binnen acceptabele grenzen te houden. In die context van collectieve actie is de 25-40 procent reductie waarnaar u in uw brief verwijst altijd bedoeld. Het aanbod van de EU om onder voorwaarde van vergelijkbare reducties van andere landen 30 procent te reduceren in 2020 valt binnen die range. Het is een groot probleem dat de collectieve, mondiale inspanningen op dit moment nog te kort schieten om zicht te houden op het beperken van de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging tot 2 graden¹. Ik ga samen met nationale en internationale partners initiatieven lanceren en ondersteunen om daar iets aan te doen. Die initiatieven zullen ook deel uitmaken van de roadmap die ik voor de zomer van 2013 zal formuleren.

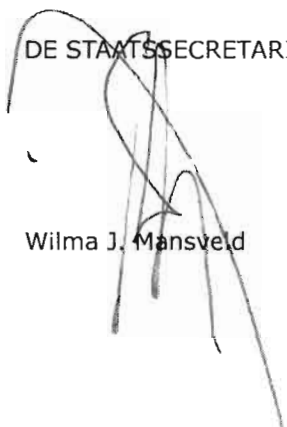
¹ Dit is het zogenoemde mitigatie gat, dat voor 2020 volgens de laatste berekeningen van UNEP tussen de 8 en 13 Gt CO₂ eq. bedraagt

Ik hoop u met deze brief voldoende vertrouwen te geven dat onze huidige en toekomstige inspanningen voldoende kunnen gaan zijn. Er is veel werk te doen en daarbij is de constructieve denk- en doekracht van partijen als Urgenda hard nodig. Ik roep u dan ook op om samen met mij te werken tegen de opwarming van de aarde in plaats van de juridische strijd te zoeken.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld